

Exekutivy

Poznámka: Tento materiál vznikl pouze jako pomocný studijní text, neprošel formálním recenzním řízením a z hlediska formální úpravy nepředstavuje ekvivalent ani vzor odborné publikace. Proto prosím, aby v případě odkazování na nějakou informaci z tohoto materiálu (v seminární práci či jiném textu) byl použit odpovídající primární či sekundární zdroj k dané zemi. Rovněž prosím případného čtenáře, aby mě obratem upozornil, najde-li v materiálu faktickou chybu.

Hlavy státu

Monarchie

	Dědičnost	Pozice v systému
Belgie	nejstarší dítě (do 90. let syn)	jistý vliv při sestavování vlády
Nizozemí	nejstarší dítě	formální pravomoci
Španělsko	přímá linie před vedlejší, muž před ženou, starší před mladším	
Švédsko	nejstarší dítě	nejslabší

Republiky

	Volba	Funkční období	Nominace
Portugalsko	Přímá	5 let, 2x	min. 7500 voličů
Finsko	Přímá	6 let, 2x	Parlamentní strana/20000 voličů
Rakousko	Přímá	6 let, 2x	politická strana + 6000 voličů
Irsko	přímá, STV (de facto alternativní hlasování)	7 let, 2x	20 poslanců/4 regiony/stávající prezident

Vlády

	Jmenuje	Omezení braná do úvahy při sestavování
Belgie	panovník (podrobnosti viz přednáška)	Parita Vlámů a Valonů
Nizozemí	panovník (jen formálně, rozhoduje parlament)	
Španělsko	panovník (po konzultaci stran)	
Portugalsko	prezident (po jednání s parlamentními stranami)	
Švédsko	předseda parlamentu po konzultaci stran	
Finsko	prezident poté, co premiéra zvolil parlament	
Rakousko	prezident s ohledem na výsledky voleb	
Irsko	prezident poté, co kandidáta schválí dolní komora parlamentu	Premiér, vicepremiér a ministr financí musí být zvoleni do dolní komory parlamentu

	Forma	Stabilita
Belgie	Koalice, obvykle nadměrné, blíží se velkým koalicím	cca. 20 měsíců (od 2. světové války do 2014), po volbách 2010 se o vládě jednalo 541 dní
Nizozemí	Koalice, 2 velké strany, většinou doplněné menšími (MWC i nadměrné)	cca. 31,5 měsíce (od 2. světové války)
Španělsko	Jednobarevné, menšinové či většinové, podpora mezi regionálními stranami, od 2016 tolerance i menších celostátních	cca. 38 měsíců (od pádu Franca)
Portugalsko	Jednobarevné či MWC	cca. 35,5 měsíců v letech 1983-2015
Švédsko	Jednobarevná menšinová (levicová) / koaliční MWC (pravicová); poslední dvě vlády atypické (menšinové levicové koalice)	cca. 41,5 měsíce (sledováno jen období, kdy je parlament volen na 4 roky)
Finsko	Koaliční (nadměrné), 2 ze 3 velkých stran + menší partneři	cca. 19,5 měsíců (od 2. světové války)
Rakousko	Dříve velké koalice/jednobarevné většinové – nyní velké koalice/MWC	cca. 36 měsíců (od 2. světové války)
Irsko	Do 80. let jednobarevná většinová/menšinová x koalice, od 80. koalice, hlavně MWC, teď jednobarevná menšinová	cca. 32 měsíců od roku 1948

	Důvěra	Nedůvěra	Slučitelnost
Belgie	Absolutní většina DK	Absolutní většina DK konstruktivně nebo absolutní většina DK a předčasné volby	Klouzavý mandát
Nizozemí	Absolutní většina DK nesmí vyslovit nedůvěru	Absolutní většina DK	Klouzavý mandát
Španělsko	Absolutní většina DK/relativní většina	Absolutní většina DK, konstruktivní	
Portugalsko	Absolutní většina DK nesmí vyslovit nedůvěru	Absolutní většina DK	
Švédsko	Absolutní většina DK nesmí být proti	Absolutní většina DK	
Finsko	většina hlasů	Navrhne 20 posl., většina hlasů	
Rakousko	Nesmí být vyslovena nedůvěra	Při nadpoloviční účasti většina hlasů	
Irsko	Absolutní většina DK	Absolutní většina DK	Musí být členy parlamentu a max. 2 mohou být senátoři